

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БОБРИНЕЦЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. В. ПОРИКА
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

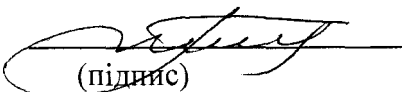
галузь знань	19 Архітектура та будівництво
спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
кваліфікація	фаховий молодший бакалавр
відділення	«Землевпорядкування»

2025-2026 навчальний рік

Програма освітнього компонента «Земельний кодекс України» розроблена для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій кваліфікації фаховий молодший бакалавр з геодезії та землеустрою. – Бобринець: ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ», 2025. -22 с.

Укладач: Прокопенко Ірина Павлівна, викладач землевпорядних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», викладач-методист

Програму схвалено на засіданні циклової комісії спеціальності G18 Геодезія та землеустрій .

Протокол від 02.09. 2025 року № 1
Голова циклової комісії Ірина ПРОКОПЕНКО
(підпис)

Схвалено методичною радою ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ»

Протокол від 12.09. 2025 року № 2
Голова методичної ради Тетяна БОНДАРЄВСЬКА

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ»	5
3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
4. СФОРМОВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ»	6
6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	14
7.1. Лекції	14
7.2. Практичні заняття	15
7.3. Самостійна робота	16
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	17
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	18
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	20
13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	21

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до навчального плану для вивчення дисципліни «Земельний кодекс України» для денної форми навчання відведено всього- 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у тому числі аудиторних 52 години (лекції- 30 практичні - 22), самостійна робота – 38 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	індивідуальна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 19 Архітектура та будівництво	вибіркова освітня компонента		
Кількість модулів 6	Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій	Рік підготовки:		
Загальна кількість годин - 90		2-й	-	
		Семестр		
		3-й	4-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 3	Освітньо- професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції		
			30 год.	-
		Практичні, семінарські		
			22 год.	-
		Лабораторні		
		Самостійна робота		
			38 год.	-
Індивідуальні завдання				
Вид контролю: диф.залік				

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ»

Метою вивчення навчальної дисципліни «Земельний кодекс України» є надання здобувачам освіти необхідних теоретичних і практичних знань та привити їм навички і вміння самостійної роботи при вирішенні конкретних виробничо-ситуаційних завдань в галузі сучасного землевпорядного виробництва.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Земельний кодекс України» є регулювання земельних відносин з метою забезпечення раціонального використання земель, рівноправного розвитку всіх форм власності на землю, збереження та відтворення родючості ґрунтів, поліпшення природного середовища, охорони прав фізичних і юридичних осіб на землю тощо.

Як результат вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: усі глави та статті Земельного кодексу; *уміти*: вміло та правильно застосовувати норми статей Земельного кодексу в різних виробничих ситуаціях.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Земельний кодекс України» базується на вивченні наступних дисциплін: Вступ до спеціальності.

4. СФОРМОВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ компетентностей	Сформовані компетентності
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.
СК 5	Здатність володіти сукупністю знань з правового регулювання земельних відносин, вміти аналізувати нормативно- правові акти, що регламентує процес володіння, використання та розпорядження землею фізичними та юридичними особами.

Результати навчання

Символ результатів навчання	Результати навчання з дисципліни
РН 4	Вільно володіти державною мовою як усно, так і письмово, а також спілкуватися та робити переклади з іноземної мови в обсязі, необхідному для забезпечення професійної діяльності.
РН 10	Застосовувати діючі нормативно-правові акти для здійснення професійної діяльності.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Земельний кодекс України»

ВСТУП

Дисципліна, завдання і зміст курсу. Загальні відомості про Земельний кодекс України. Зв'язок з іншими дисциплінами.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Основні положення. Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради АР Крим та органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин

Земля як основне національне багатство. Земельні відносини. Регулювання земельних відносин. Земельне законодавство та його завдання. Принципи земельного законодавства.

Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради АР Крим, обласних і районних рад, сільських, селищних та міських рад у галузі земельних відносин.

МОДУЛЬ 2. ЗЕМЛІ УКРАЇНИ

2.1. Склад та цільове призначення земель України

Склад та категорії земель України. Встановлення та зміна цільового призначення земель. Наслідки порушення порядку встановлення та зміни цільового призначення.

Практичне заняття

Вивчення категорій земель України.

2.2. Землі сільськогосподарського призначення

Визначення земель сільськогосподарського призначення та порядок їх використання. Пріоритетність земель сільськогосподарського призначення. Земельні ділянки державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій і їх приватизація. Використання земельних ділянок з меліоративними системами. Збереження права на землю сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, особистих селянських і фермерських господарств.

Земельні ділянки сільськогосподарських підприємств. Визначення місця розташування земельних ділянок громадян при ліквідації сільськогосподарських підприємств, установ та організацій. Розподіл несільськогосподарських угідь при ліквідації сільськогосподарських підприємств

Землі фермерських господарств та їх приватизація членами фермерських господарств.

Земельні ділянки особистих селянських господарств, для сінокосіння і випасання худоби, для ведення садівництва та для городництва.

Право несільськогосподарських підприємств, установ та організацій на землю.

Практичне заняття

Вивчення земель сільськогосподарського призначення.

2.3. Землі житлової та громадської забудови

Визначення земель житлової та громадської забудови та їх використання.

Земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і гаражного будівництва.

Земельні ділянки житлово-будівельних (житлових) і гаражно-будівельних кооперативів.

Земельні ділянки багатоквартирних жилих будинків.

2.4. Землі природо-заповідного, іншого природоохоронного та оздоровчого призначення. Землі рекреаційного та історико-культурного призначення

Землі природно-заповідного фонду. Склад земель природно-заповідного фонду. Використання земель природно-заповідного фонду.

Землі іншого природоохоронного призначення та їх використання.

Визначення земель оздоровчого призначення. Обмеження діяльності на землях оздоровчого призначення. Використання земель оздоровчого призначення.

Визначення земель рекреаційного призначення. Склад земель рекреаційного призначення. Використання земель рекреаційного призначення.

Склад земель історико-культурного призначення. Використання земель історико-культурного призначення.

2.5. Землі лісогосподарського призначення та водного фонду

Визначення земель лісогосподарського призначення. Власність на землі лісогосподарського призначення. Використання земель лісогосподарського призначення.

Склад земель водного фонду. Право на землі водного фонду. Прибережні захисні смуги. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж річок, навколо водойм та на островах. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж морів, морських заток і лиманів та на островах у внутрішніх морських водах. Смуги відведення. Берегові смуги водних шляхів.

Практичне заняття

Вивчення земель лісогосподарського призначення та водного фонду

2.6. Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення

Визначення земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Землі промисловості, транспорту (залізничного, морського, річкового, автомобільного та дорожнього господарства, авіаційного, трубопровідного).

Землі міського електротранспорту, зв'язку, енергетичної системи, оборони.

Практичне заняття

Вивчення земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

МОДУЛЬ 3. ПРАВА НА ЗЕМЛЮ

3.1. Право власності на землю

Зміст права власності на землю. Земельна ділянка як об'єкт права власності. Формування земельної ділянки як об'єкта цивільних прав. Суб'єкти права власності на землю.

Право власності на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад, держави. Спільна власність на землю. Виникнення права спільної часткової і спільної сумісної власності на земельну ділянку.

Права та обов'язки власників земельних ділянок.

Практичне заняття

Вивчення особливості надання земельних ділянок у власність в умовах воєнного стану

3.2. Право користування землею

Право постійного користування земельною ділянкою та право оренди земельної ділянки. Право концесіонера на земельну ділянку.

Права і обов'язки землекористувачів. Обов'язки організацій, що проводять розвідувальні роботи.

Практичне заняття

Розгляд договору оренди земельної ділянки.

3.3. Право земельного сервітуту та добросусідства, право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови. Обмеження прав на землю

Зміст і види земельного сервітуту. Порядок встановлення, дія і припинення дії земельного сервітуту. Підстави набуття і зміст права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.

Зміст добросусідства.

Зміст і види земельного сервітуту. Порядок встановлення, дія і припинення дії земельного сервітуту. Зміст добросусідства.

Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.

Поняття обмеження у використанні земельних ділянок, обтяження прав на земельну ділянку. Обтяження прав на земельну ділянку, обмеження у використанні земель.

Охоронні зони. Зони санітарної охорони. Санітарно-захисні зони. Зони особливого режиму використання земель.

Практичне заняття

Розгляд угод про встановлення земельного сервітуту.
Порядок встановлення обмежень у використанні земельних ділянок

МОДУЛЬ 4. НАБУТТЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА ЗЕМЛЮ

4.1. Набуття права на землю громадянами та юридичними особами

Підстави набуття права на землю із земель державної та комунальної власності. Передача земельних ділянок державної власності у комунальну власність та земельних ділянок комунальної власності у державну власність. Набуття права на земельну ділянку за давністю користування (набувальна давність).

Перехід права на земельну ділянку при переході права на будівлю і споруду.

Порядок безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами та норми їх передачі.

Повноваження органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування щодо передачі земельних ділянок у власність або у користування. Порядок надання земельних ділянок державної або комунальної власності у користування. Порядок передачі земельних ділянок в оренду. Виникнення права на земельну ділянку. Оформлення речових прав на земельну ділянку.

Практичне заняття

Ознайомлення з порядком безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами та норми їх передачі.

4.2. Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах

Обов'язковість продажу земельних ділянок державної або комунальної власності на конкурентних засадах, земельні торги. Добір земельних ділянок державної чи комунальної власності та підготовка лотів для продажу на земельних торгах.

Підготовка до проведення та порядок проведення земельних торгів. Встановлення результатів торгів. Оприлюднення результатів земельних торгів.

Практичне заняття

Вивчення порядку продажу земельних ділянок на земельних торгах.

4.3. Припинення прав на землю

Підстави припинення права власності чи права користування земельною ділянкою.

Добровільна відмова від права власності або права постійного користування земельною ділянкою. Підстави для примусового припинення прав на земельну ділянку.

Порядок припинення права користування земельними ділянками, які використовуються з порушенням земельного законодавства. Припинення права власності на земельну ділянку особи, якій земельна ділянка не може належати на праві власності. Викуп земельних ділянок для суспільних потреб. Примусове відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності.

Конфіскація земельної ділянки. Перехід права власності на земельні ділянки, що перебувають у користуванні. Порядок вилучення земельних ділянок.

Особливо цінні землі та порядок припинення прав на них. Порядок погодження питань, пов'язаних з викупом земельних ділянок для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності.

МОДУЛЬ 5. ГАРАНТІЇ ПРАВ НА ЗЕМЛЮ

5.1. Захист прав на землю

Способи захисту прав на земельні ділянки. Гарантії права власності на земельну ділянку.

Відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за порушення права власності на землю.

Відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за видання актів, які порушують права власників земельних ділянок.

5.2. Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам і вирішення земельних спорів

Підстави відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам. Порядок відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам.

Органи, що вирішують земельні спори. Порядок розгляду земельних спорів органами місцевого самоврядування та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. Права і обов'язки сторін при розгляді земельних спорів. Виконання рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин та органів місцевого самоврядування щодо земельних спорів.

МОДУЛЬ 6. ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬ

6.1. Завдання, зміст і порядок охорони земель

Поняття, завдання та зміст охорони земель. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів. Рекультивація порушених земель. Вимоги щодо охорони земель від забруднення небезпечними речовинами. Охорона ґрунтів.

Практичне заняття

Розгляд проектів рекультивації порушених земель.

6.2. Використання техногенно забруднених земель та консервація земель

Поняття техногенно забруднених земель. Особливості використання техногенно забруднених земель сільськогосподарського призначення.

Деградовані і малопродуктивні землі. Консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ»

Модуль		Змістовий модуль		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи			
№	назва	№	Назва	лекції	практичні заняття	самостійна робота	разом
1	2	3	4	5	6	7	8
			Вступ	2	-	-	2
1.	Загальні положення	1.1.	Основні положення. Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради АР Крим та органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин	2	-	2	4
Всього за модуль				4	-	2	6
2.	Землі України	2.1.	Склад та цільове призначення земель України	2	2	2	6
		2.2.	Землі сільськогосподарського призначення	2	2	4	8
		2.3.	Землі житлової та громадської забудови	1	-	1	2
		2.4.	Землі природно-заповідного, іншого природоохоронного та оздоровчого призначення. Землі рекреаційного та історико-культурного призначення	1	-	2	3
		2.5.	Землі лісгосподарського призначення і водного фонду	2	2	2	6
		2.6.	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	2	2	3	7
Всього за модуль				10	8	14	32

1	2	3	4	5	6	7	8
3.	Права на землю	3.1.	Право власності на землю	2	2	3	7
		3.2.	Право користування землею	2	2	2	6
		3.3.	Право земельного сервітуту та добросусідства, право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови. Обмеження прав на землю	2	4	2	8
Всього за модуль				6	8	7	21
4.	Набуття і реалізація права на землю	4.1.	Набуття права на землю громадянами та юридичними особами	2	2	3	7
		4.2.	Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах	2	2	2	6
		4.3.	Припинення права на землю	2	-	4	6
Всього за модуль				6	4	9	19
5.	Гарантії прав на землю	5.1.	Захист прав на землю	1	-	-	1
		5.2.	Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам і вирішення земельних спорів	1	-	2	3
Всього за модуль				2	-	2	4
6.	Охорона земель	6.1.	Завдання, зміст і порядок охорони земель	1	2	4	7
		6.2.	Використання техногенно забруднених земель та консервація земель	1	-	-	1
Всього за модуль				2	2	4	8
Разом годин за дисципліну				30	22	38	90

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1 ЛЕКЦІЇ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Вступ	2
2	Основні положення. Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради АР Крим та органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин	2
Модуль 2		
3	Склад та цільове призначення земель України	2
4	Землі сільськогосподарського призначення	2
5	Землі житлової та громадської забудови	1
6	Землі природно-заповідного, іншого природо-охоронного та оздоровчого призначення. Землі рекреаційного та історико-культурного призначення	1
7	Землі лісгосподарського призначення і водного фонду	2
8	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	2
Модуль 3		
9	Право власності на землю	2
10	Право користування землею	2
11	Право земельного сервітуту та добросусідства, право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови. Обмеження прав на землю	2
Модуль 4		
12	Набуття права на землю громадянами та юридичними особами	2
13	Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах	2
14	Припинення права на землю	2

Модуль 5		
15	Захист прав на землю	1
16	Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам і вирішення земельних спорів	1
Модуль 6		
17	Завдання, зміст і порядок охорони земель	1
18	Використання техногенно забруднених земель та консервація земель	1
Разом		30

7.2 ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2		
1	Склад і цільове призначення земель України	2
2	Землі сільськогосподарського призначення	2
3	Землі лісгосподарського призначення і водного фонду	2
4	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	2
Модуль 3		
5	Право власності на землю	2
6	Право користування землею	2
7	Право земельного сервітуту та добросусідства, право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови. Обмеження прав на землю	4
Модуль 4		
8	Набуття права на землю громадянами та юридичними особами	2

9	Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах	2
Модуль 6		
10	Завдання, зміст і порядок охорони земель	2
Разом		22

7.3 САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Вступ	-
2	Основні положення. Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради АР Крим та органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин	2
Модуль 2		
3	Склад та цільове призначення земель України	2
4	Землі сільськогосподарського призначення	4
5	Землі житлової та громадської забудови	1
6	Землі природно-заповідного, іншого природо-охоронного та оздоровчого призначення. Землі рекреаційного та історико-культурного призначення	2
7	Землі лісгосподарського призначення і водного фонду	2
8	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	3
Модуль 3		
9	Право власності на землю	3
10	Право користування землею	2
11	Право земельного сервітуту та добросусідства, право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови. Обмеження прав на землю	2

Модуль 4		
12	Набуття права на землю громадянами та юридичними особами	3
13	Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах	2
14	Припинення права на землю	4
Модуль 5		
15	Захист прав на землю	-
16	Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам і вирішення земельних спорів	2
Модуль 6		
17	Завдання, зміст і порядок охорони земель	4
18	Використання техногенно забруднених земель та консервація земель	-
Разом		38

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні методи — інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно-перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні методи. Суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходять до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

При вивченні дисципліни використовуються такі методи :

1.Бесіда, або діалог з аудиторією. Ставлю серію запитань, які потребують відповіді. Це дає можливість зрозуміти, чи готові здобувачі освіти сприймати новий матеріал, чи їх потрібно активізувати. Проводжу бліц опитування (ставляться питання, які потребують відповіді).

2.Сократична бесіда. Ставиться серія запитань, які дають можливість здобувачу освіти дати не повну відповідь, що спонукає з зацікавленістю сприймати новий матеріал.

3.Проблемне заняття. Висловлюю проблему, з метою викликати зацікавленість у здобувачів освіти.

4.Дискусія. Відбувається активний обмін думками. Це різновид проблемних лекцій. Проводяться ділові ігри, самостійна робота. Лекція, дискусія дає можливість охопити складний, великий за обсягом і найбільш вдалий матеріал.

5.Заняття з використанням техніки зворотного зв'язку. Після подачі лекції починається її обговорення. З'ясовую наскільки здобувачі освіти зрозуміли матеріал.

6.Метод «заверши фразу». Здобувач освіти може продовжувати її своїми словами, а не так як у конспекті.

7.Консультація.

Для індивідуальної роботи із здобувачами освіти використовую пояснення.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють **попередній, поточний, періодичний, підсумковий види контролю.**

Попередній контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є **тематичний контроль**, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожен тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік — на основі семестрових оцінок.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти включає оцінювання під час поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль охоплює оцінювання наступних результатів:

- відповіді (виступи) на аудиторних заняттях;
- результати виконання практичних робіт;
- результати виконання та захисту завдань самостійної роботи здобувача;
- у разі змішаної (дистанційної) форми навчання – відповіді під час занять у дистанційному режимі (на форумах, у чатах, через Zoom, Google Meet, тощо).

Результат поточного контролю навчальної діяльності здобувачів визначається як середнє арифметичне значення за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль:

Залік (диференційований залік) – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання результатів навчання на основі результатів поточного контролю та написання семестрової контрольної роботи.

Для змішаної (дистанційної) форми навчання залік є формою підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Він проводиться онлайн із використанням платформ (програмного забезпечення) для проведення відеоконференцій (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype тощо).

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирибальною шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирибальною шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують здобувачі освіти, які виявили всебічні, систематичні і глибокі знання навчального матеріалу, вміння вільно виконувати будь – які завдання, передбачені програмою, ознайомлені з основною і додатковою літературою, що рекомендована програмою.
«Добре»	Отримують здобувачі освіти, які засвідчили систематичний характер знань навчально - програмового матеріалу, успішно виконують передбачені програмою завдання, засвоїли основну літературу, рекомендовану програмою.

«Задовільно»	Отримують здобувачі освіти, які виявили знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, які справляються з виконанням завдань, передбачених програмою, ознайомлені з основною літературою, рекомендованою програмою, але допустили помилки у відповіді на екзамені.
«Незадовільно»	Отримують здобувачі освіти, які виявили прогалини у знаннях, припустилися принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, неспроможні продовжувати навчання в коледжі.

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office, PowerPoint.
2. Схеми, малюнки, таблиці.
3. Законодавча, нормативна, нормативно-технічна документація.

Технічні засоби:

1. Ноутбук.
2. Мультимедіа проєктори (телевізори) в навчальних аудиторіях.
3. Комп'ютерний клас для проведення підсумкового тестового контролю знань студентів.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні

1. Земельний кодекс України від 25 жовт. 2001 р. (Редакція від 01.01.2025 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

2. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України URL: <https://surl.li/yzeaqt>

Основні

1. Земельне право України: навч. посібн. / авторський колектив: Антоненко О.А., Гоштинар С.Л., Григорецька І.І., Дрішлюк В.І., Журавель А.В., Кострицький І.Л., Пащенко О.М., Ріпенко А.І.; за ред. Пащенко О.М. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023.
2. Земельне право : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с.

Додаткові

1. Земельне право : навч. посібник / О. І. Баїк, У. П. Бобко, М. С. Долинська, А. О. Дутко, Н. М. Павлюк ; за ред. О. І. Баїк. Львів : Навчальнонауковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 326 с.
2. Земельне право: навчальний посібник / О.Г. Боднарчук, К.М. Васьківська, А.П. Гаврилішин. – Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. – 446 с. – (Серія «На допомогу студенту УДФСУ»; т. 85).
3. Земельне право України : Навчальний посібник / За загальною редакцією Мироненко В. П. – К.: Алерта, 2018. – 350 с.
4. Тетарчук І.В., Дяків Т. Є. Земельне право: Підручник.- Центр навчальної літератури, 2020.- 238 с.
5. Шуміло О. М. Земельне право України (у схемах) : навч. посіб. / О. М. Шуміло ; МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – [2-ге вид.]. – Харків: ХНУВС, 2017. – 288 с.